

ДМИТРИЙ МЕРЕЖКОВСКИ ДОН КИХОТ

Превод от руски: Петър Велчев, 2008

chitanka.info

ДОН КИХОТ^[0]

*Вместо шлем — леген пропукан,
смачан щит, доспехи жалки...
И се клатят в стремената
дълги, мършави пищялки.*

*Свойта куца кранта мигом
той на Росинант превръща,
всички мелници крилати
са гиганти с власт могъща.*

*Мръсната, бедняшка кръчма
кралски замък му се струва,
в свирката на свинепаса
звук от сребрен рог дочува.*

*А край него Санчо Панса
язди страшен, начумерен,
като горд копиеносец —
достолепен и наперен.*

*С рокля алена, в лекета,
посред тор пристъпва боса
царствената, знатна дама —
Дулсиней дел Тобосо...*

*А пък той, с младежки пламък,
хора гладни, изнурени,
вместо с къшеи гощава*

с мисли — бисери безценни:

*„Радвайте се, мили хора,
иде утрина сияйна —
ще ни озари не слънце,
а една любов безкрайна...*

*Всички вече ще са равни,
няма да се ненавиждат;
ни алкади^[1], ни барони
няма пак да ви обиждат.*

*Пейте, братя, химн победен!
Аз за свобода се боря,
моят меч раздава правда
на поробените хора!“*

*От училището тичат
дечурлига — орляк шумен,
викат, смеят се и хвърлят
кал по рицаря безумен.*

*Тлъст бакалин, като зрител,
тази сцена аплодира;
а от своя праг кръчмарят
цял от кикот се раздира.*

*Пасторът почтен се чуди
и безумствата детински
на века той заклеява
със цитати на латински.*

*Изтърчал за миг, бръснарят
от прозореца надниква
и с възторг бръснач размахал,
той на Дон Кихот извиква:*

*„Най-велик от всички смъртни,
аз ви пожелавам слава!...“
Но не може да довърши,
буен смях го задушавя...*

*Ала рицарят не чувства
ни насмешка, ни презрение:
кротък е ликът му светъл,
а в очите — вдъхновение.*

*Смешен е, но колко детска
доброта, усмивка нежна,
и в лика му прост и бледен —
колко вяра безметежна!*

*Святи са любов и вяра.
Тази вечна вяра свети
у великите безумци,
у пророци и поети!*

1887

---

[0] Стихотворението е вдъхновено от някои сюжетни епизоди на романа „Знаменитият идалго Дон Кихот де Ла Манча“ от Мигел де Сервантес. На този велик литературен герой Мережковски е посветил и стихотворението си „Алонсо Добрия“, а също и едно от есетата в книгата „Вечните спътници“ (1897).

Във всичко, което пише, включително и в своите стихове, Мережковски се стреми да превъплъти философските си идеи. Затова още Валери Брюсов казва:

„Мережковски е гледал на поезията като на средство и в това е неговият грях пред изкуството; но той е ползвал това средство с велико умение и го е употребявал за благородни цели, и в това е неговото оправдание“. (В. Брюсов. Далеките и близките. Статии и заметки от русских поетов от Тютчев до наших дней. Москва, 1912, с.63.)

А по повод на такива творби на Мережковски като „Шакия Муни“, „Франческа Римини“, „Уголино“, „Дон Кихот“ и „Протопоп Авакум“ А. В. Успенская с основание пише: „В определена степен най-голям успех е постигал Мережковски там, където е бил откровено вторичен (впрочем, преосмислянето на чуждия опит и извършването на литературни равностметки е характерна черта на много писатели от Сребърния век).“ (Д. С. Мережковский. Собрание стихотворений. Санкт-Петербург, 2000, с.36.)

По-специално що се отнася до стихотворението „Дон Кихот“ има обаче и нещо друго. Мережковски е бил смятан за „европеец“, за чужденец в своята родина и нерядко е бил критикуван и руган за това. Един от известните по онова време литературни критици пише: „Мережковски е заобиколен в нашия печат от облак на недоброжелателност, както едва ли някой друг от съвременните писатели. Порицания и подигравки — това е единствената награда за неговата ръководена от най-благородни подбуди дейност“. (Б. Никольский. „Вечные спутники“ г. Мережковского. — Исторический вестник, 1897, №11, с.594.) Казано с други думи, самият Мережковски е имал възможност съвсем реално да попадне в положението на Дон Кихот, осмиван от пошлата съвременност. ↑

[1] *Алкалди* — административни чиновници в провинциалните градове на Испания. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.